

Centerpartiet Norrbotten

Ett enat och sammanlänkat Norrbotten

Finansplan 2018-2020

Centerpartiets förslag till Regionstyrelsen

31 november 2017

Innehållsförteckning:

Centerpartiets Finansplan 2018-2020.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Inledning.....	3
Landsting och regioners ekonomi.....	4
Befolkningen.....	4
Skatter, utjämning och generella statsbidrag.....	4
Utdebitering.....	4
Löne- och prisutveckling.....	5
Ekonomi.....	5
Pensionskostnader.....	5
Övriga ekonomiska förutsättningar.....	5
Regionala skatte- och avgiftsbaser.....	6
Crowdfunding.....	6
Vårdköer.....	7
Sprututbytesprogram.....	7
Kompetensutveckling inom Bild- och funktionsmedicin.....	8
Rambudget för politiken.....	8
Bild- och funktionsmedicin.....	8
Malmfältens hälso- och sjukvård.....	9
Bilagor/tabeller.....	10-17

Inledning

Centerpartiet tillmäter Region Norrbotten ett betydande ansvar att hålla ihop länet och eftersträva att verksamheterna sprids runt om i länet i den mån det är möjligt. Allt för att göra vården tillgänglig för länsmedborgarna. I dag går det t.ex. oförsvarligt stor tid för patienter som tvingas ta ledigt från jobbet för att resa större delen av dagen för en läkarkonsultation som bara tar 5-10 minuter.

Centerpartiet presenterade i juni 2017 en strategisk plan för åren 2018-2020. I den fastslås viktiga utvecklingsområden inom såväl hälso- o sjukvården som regionalutveckling som vi i Centerpartiet, i denna finansplan, presenterar utifrån den rådande finansiella situation och prognoser. Centerpartiet har i grunden en annorlunda syn på hur hälso- o sjukvården bör utformas i regionen än den rådande. Utifrån den strategiska planen vi presenterade i juni följer också vår prioritering av budgeten.

Region Norrbotten har det senaste åren inte levt upp till kommunallagens krav på en budget i balans. Det har varit illa skött och revisorernas kritik inom många områden har stundtals varit hård. Inom denna mandatperiod nåddes inte balanskraven för 2014 och 2015 vilket innebär att 275 milj/kr ska återställas senast 2018. År 2016 återställdes 197 milj/kr, vilket innebär att 78 milj/kr ska återställas senast 2018. *Årsprognosen* för 2017 är ett överskott på 198 milj/kr, vilket till stor del beror på den genomförda skattehöjningen. Det innebär att återstående balanskravsresultat kan återställas 2017.

Den nuvarande styrningsmodellen inom hälso- och sjukvården måste förändras eftersom den ger dåliga resultat. Centerpartiet anser att arbetsmiljön och effektiviteten inom regionen skulle befrämjas av större lokalt nedbruten budgetering med resultatansvar och t.ex. effektivitetsbonus. Regionen måste öka sin produktion (d.v.s. korta vårdköer) och för att göra det måste tillgängligheten öka. Betydelsen av god arbetsmiljö och nöjd personal är avgörande om regionen ska komma ur situationen med inhyrd personal, insatser på detta område är prioriterat av Centerpartiet.

Kommande generationer ska inte, som nu, behöva bära bördan av underskott som regionen dragits med i flera år.

Ett av många områden som är oroande, är verksamheternas stora strukturella underskott. Trots att sparåtgärder lagts år efter år så har inte verksamheterna levt upp till den av fullmäktige beslutade budgeten.

Den nu föreslagna ekonomiska planen tar sikte på att verksamhetens totala underskott ska minska från 237 milj/kr 2017 till 201 milj/kr 2018 och 104 milj/kr 2019, för att nå ett noll resultat 2020. Den av majoritetens föreslagna finansplan identifierar riskfaktorer som kan omöjliggöra verksamheternas målsättning att nå ett nollresultat. Det är då av allra största betydelse att styrningen av framförallt hälso- o sjukvården utförs på ett sådant sätt så att beslutade mål kan nås.

Landsting och regioners ekonomi

Landstingen/regionerna redovisade 2016 ett överskott på 3,4 miljarder kronor som var 1,2 procent av skatter och generella statsbidrag. Det resultatet är inte långsiktigt hållbart för att klara framtida pensionsutbetalningar, investeringar med mera.

Effekten av väntade demografiska förändringar ökar behov av utbyggd kollektivtrafik, investeringar i byggnader och medicinteknisk utrustning samt personal. Samtidigt som skatteunderlagsutvecklingen dämpas. Det blir ett växande gap mellan intäkter och behov av verksamhet, vilket ger ett betydande effektiviseringsbehov.

Befolkningen

I december 2016 hade Norrbotten 250 570 invånare vilket 793 fler än året innan. I de ekonomiska beräkningarna antas att befolkningen förändras enligt SKL:s trendframskrivning. Det innebär att i beräkningarna finns ca 400 fler invånare 2018 än 2017 för att därefter minska med knappt 200 per år. Invånarantalet är oförändrat jämfört med den av regionfullmäktige antagna strategiska planen.

Skatter, utjämning och generella statsbidrag

Skatteunderlagstillväxten i riket 2018 beräknas till 3,4 procent för att därefter ligga mellan 3,5 - 3,9 procent enligt bedömning av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Jämfört med den av regionfullmäktige antagna strategiska planen är 2018 lägre, 2019 oförändrad och 2020 högre.

Utdebitering

För att finansiera Region Norrbottens uppgifter betalar norrbottningarna landstingsskatt. Regionens utdebitering av skatt 2018 är oförändrat 11,34 per skattekrona, vilket motsvarar 11,34 procent av den beskattningsbara inkomsten.

Procentuell förändring från föregående år om inte annat anges.

	2017	2018	2019	2020
Utdebitering/kr skattekronor	11,34	11,34	11,34	11,34
Skatteunderlagsutveckling i riket	4,4	3,4	3,5	3,8
Antal invånare 1 november året innan	250 246	250 620	250 422	250 232

Löne- och prisutveckling

Landstingsindex, procentuell förändring mellan åren:

I landstingsprisindex ingår en bedömd prisutveckling, inte kostnader exempelvis för nya läkemedel.

	2017	2018	2019	2020
LPIK inklusive läkemedel, sept 2017	2,4	3,0	2,0	3,2
LPIK exklusive läkemedel, sept 2017	2,7	3,6	2,4	3,8

Ekonomi

Kommunallagens balanskrav nåddes inte 2014 och 2015 vilket innebär att 275 mkr ska återställas senast 2018. År 2016 återställdes 197 mkr, vilket innebär att 78 mkr ska återställas senast 2018.

Årsprognosen för 2017 är ett överskott på 198 mkr, vilket innebär att återstående balanskravsresultat kan återställas 2017.

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna beräknas enligt senaste prognosen från Skandikon bli 24 mkr högre 2018 men 35 mkr respektive 25 mkr lägre 2019 och 2020 jämfört med den strategiska planen.

Förändringen beror på uppdaterade prognosparametrar från SKL som ger en lägre ökningstakt för inkomstbasbeloppet 2018 för att 2019 ge en högre ökningstakt. Inflationstakten har skrivits ner för perioden. Båda bidrar då till fler förmånsbestämda pensioner 2018 och färre åren därefter.

Övriga ekonomiska förutsättningar

Kostnaderna för läkemedel beräknas öka med sex procent i riket enligt Socialstyrelsens prognos i april 2017. Bedömningen är oförändrad jämfört med den av regionfullmäktige antagna strategiska plan. Socialstyrelsen kommer med en ny prognos i slutet av oktober.

Kostnaderna för kollektivtrafiken ökar 2017 på grund av ökade prisindex. Detta liksom den aviserade minskningen av statsbidragen bedöms påverka 2018 och 2019. En upphandling av kollektivtrafiken med buss på stomlinjerna ska göras inför 2020, detta medför en osäkerhet för kostnadsutvecklingen. Med anledning av detta reserveras 20 mkr från 2020 för kollektivtrafik. Verksamheternas årsprognoser per augusti pekar på ett underskott på 237 mkr.

Regionala skatte- och avgiftsbaser

Centerpartiet verkar för att Region Norrbotten driver frågan mot riksdag och regering om införandet av regionala skatte och avgiftsbaser. Vi ser denna fråga som den

allra viktigaste även med tanke på Statistiska centralbyråns (SCB) framtidsprognoser för länet.

Förslaget bygger i korthet på att återbäring av naturresurserna ska tillfalla regionen. Det gäller i första hand vattenkraften men även skog och malm måste diskuteras. Det kommunala skatteutjämnningssystemet, hävdar vi, fungerar inte eftersom urbaniseringen fortsätter dra fram som en farsot genom glesbygden.

Om Region Norrbotten tillsammans med övriga delar av landet ska ha möjlighet att erbjuda den bassjukvård som är ett minimum i framtiden (om SCB prognoser slår in) så är denna åtgärd totalt avgörande. Centerpartiet är även det enda parti som på riksplan driver frågan. **Det är en avgörande framtidsfråga för länet**, anser vi.

Inget annat parti har presenterat hållbara förslag på hur man nu och framgent ska kunna komma till rätta med finansieringsproblemet inom hälso- och sjukvården och den regionala obalansen som nu råder.

Här har Sveriges vattenkraftskommuner långt utarbetade planer och väl underbyggd fakta. Centerpartiet driver frågan i riksdagen om att en del av fastighetskatten på elproducerande fastigheter ska tillfalla regionen.

Crowdfunding

Då det i dagens samhälle är mycket svårt att finna finansiering till olika projekt genom de klassiska investeringsalternativen, banker m.fl. har detta gjort att det på senare tid kommit nya alternativa vägar att få finansiering, ett utav dessa alternativ är Crowdfunding. Samtidigt gör det att även sätten att finansiera olika projekt eller idéer blir flera, ett utav dessa nya sätt att finansiera sin idé är genom Crowdfunding. Det innebär att man som entreprenör går via en plattform där sedan investerare placerar kapital. Entreprenören kan välja en utav fyra former av Crowdfunding beroende på vilken typ av kampanj denne vill använda sig av (Donation, Belönings, Andels, eller Lånebaserad Crowdfunding). Investerare får ge hur mycket eller lite pengar man vill oftast mellan en lägre och en högre gräns. Anledningarna till att entreprenörer söker sig till Crowdfunding plattformar såsom Kickstarter, Indiegogo eller FundedByMe är många och olika.

Centerpartiet vill ta en aktiv roll i arbetet för att möjliggöra att ett europakontor inom Crowdfunding placeras i Norrbotten.

Vårdköer

En bekymmersam situation inom regionen är det växande vårdköerna. Detta för att regeringen avskaffade den av Alliansregeringen införda kömiljarden. Region Norrbotten misslyckas idag med att leva upp till vårdgarantin inom så gott som alla områden. Att man sedan berömmar sig om att ligga över riksgenomsnittet inom en liten del av mätområdena betyder lika väl att regionen inte når dit vi ska.

Av landets 20 landsting/regioner är det bara Jämtland/Härjedalen som har sämre måluppfyllelse än Region Norrbotten när det gäller ett första besök till specialiserad vård. Alla patienter ska få ett förstabesök i den specialiserade vården inom 90 dagar enligt den nationella vårdgarantin men regionens måluppfyllelse är bara 53%.

Kön till operation/åtgärd inom regionen växer. Alla patienter ska efter beslut få en operation/åtgärd inom den specialiserade vården inom 90 dagar enligt den nationella vårdgarantin. Måluppfyllelsen för regionen ligger bara på 60%.

För att vårdgarantin ska kunna efterlevas så behöver alla verksamheter utveckla en bättre sammanhängande vårdkedja än idag och mer resurser måste till. Till många operationer krävs t.ex. magnetröntgenundersökning men om kön är lång dit så blir väntetiden till operation längre.

I Centerpartiets vision för Norrbotten eftersträvar vi att patienter i så liten utsträckning som möjligt ska tvingas ut längs vägarna, tvärtom vill vi att vården som inte finns på hemmaorten möter upp patienten i den mån det är möjligt.

Att vårdköerna enligt ovan nu växer innebär att regionen skjuter en produktionsskuld framför sig som blir kostsam att beta av. Det innebär också att tusentals norrbottningar går med ett ökat lidande och oro till följd av detta. Många som skulle kunna återgå till jobbet om de blev opererade tvingas gå sjukskrivna. Att företag nu i ökad takt tecknar privata vårdförsäkringar för sina anställda är en sista lösning för dem att tillse att företaget kan utvecklas stabilt.

Centerpartiet skjuter därmed till 30 milj/kr per år 2018-2020 inom rambudgeten för att korta av vårdköerna.

Sprututbytesprogrammet för narkomaner som Centerpartiet drivit ser nu äntligen ut att bli verklighet 2018. På tok för sent men bättre sent än aldrig. Direktören får återkomma med beräknade kostnader för programmet. **Medlen för programmet ska tillslås.**

Kompetensutvecklingen inom Bild- och funktionsmedicin är ett viktigt område.

En omvärldsanalys ger för handen att kompetensutvecklingen för röntgensjuksköterskor till beskrivande radiografer redan existerar i England, Danmark och Norge och även Norrköping och Region Skåne är nu på gång. Även fler europeiska länder står i startgroparna. Utbildningen leder till en helt ny behörighet för röntgensjuksköterskor, nämligen beskrivande radiograf.

Här ska Region Norrbotten ge uppdrag till tjänstemannaorganisationen samt LTU att ta fram en specialistutbildning för röntgensjuksköterskor. Centerpartiet anser att genom en kompetensförstärkning inom detta område möjliggör att skattemedel i längden tjänas in med råge och kan användas på mer behövande patientgrupper än att betala dyra löner åt hyrläkare.

Centerpartiet anser vidare att Region Norrbotten inte har tid att vänta på en av regeringen genomarbetat förslag på en reglerad specialistutbildning i radiografi med skyddad yrkestitel.

Därför satsar Centerpartiet en miljon kronor/år under nästkommande tre år för att ta fram en specialistutbildning för röntgensjuksköterskor inom Region Norrbotten.

Går det fortare än tre år är det bara ett plus.

Rambudget för politiken

Centerpartiet minskar politikens rambudget med en miljon kronor per år det nästkommande tre åren.

Bild och funktionsmedicin. Ny MRT-kamera.

Centerpartiet vill genomföra en nyinvestering inom bild- och funktionsmedicin i länet. Arjeplog, Älvsbyn, Haparanda, Pajala, Arvidsjaur ska givetvis ha tillgång till röntgen. På dessa platser är det också nödvändigt att långsiktigt säkerställa kompetensen.

Centerpartiet aktualiserade redan i slutet 2016 behovet av en ny MRT-kamera (Magnetisk resonanstomografi). Behovet är dock större än så men vi förordar att verksamheterna gör en grundlig genomgång av behovet inom bild- och funktionsmedicinen även när det gäller kompetensförsörjningen och återkommer till politiken med behovs kalkyler. Behovet av denna disciplin ökar markant i takt med utvecklingen inom hälso- och sjukvården.

Centerpartiet avsätter 15 milj/kr per år 2018-2020 för ny och (re)investering inom bild- och funktionsmedicin.

Malmfältens hälso- och sjukvård

Centerpartiet vill att Region Norrbottens sjukhus i Kiruna förtidsinlöses av LKAB.

Vi vill att regionen snarast tillsätter en ledningsgrupp som får till uppgift att ta kontakt med LKAB och dess ägare samt Kiruna Kommun för att lösa frågan.

Centerpartiet ser stora möjligheter, framförallt synergieffekter för malmfältens sjukvård med ett nytt sjukhus.

Frågan är stor och omfattande och just därför behöver regionen påbörja arbetet.

Centerpartiet avsätter 2 milj/kr/år nästkommande tre åren för att påbörja arbetet.

Centerpartiet fonderar/allokerar av eget kapital 200 milj/kr/år 2018, 2019 och 2020 för malmfältens hälso- och sjukvård p.g.a det stora samhällsomvandlingar som krävs av gruvdriften.

Nedan följer ekonomisk budgetredovisning enligt Centerpartiet 2018-2020

Centernpartiet	2018	2019	2020
Förändringar jämfört majoritens förslag:			
Enligt majoriteten	192	225	201
Satsning korta köer	-30	-30	-30
Utb röntgen sköterskor	-1	-1	-1
minskad politiker kostnad	1	1	1
Projekt HoS Malmfälten	-2	-2	-2
Ökade avskrivningar BFM	-2	-4	-6

Förändring	-34	-36	-38
Resultat enligt Centerpartiet	158	189	163
	2018	2019	2020
Investeringar			
Beslutsram enligt majoriteten	1077	259	271
Ny o reinvetsering BFM	15	15	15
HoS malmfälten			
Ny beslutsram	1092	274	286
Likviditetsram			
Enligt majoriteten	669	555	516
BFM	15	15	15
HoS malmfälten			
Ny likviditetsram	684	570	531

Skatt, utjämning och generella statsbidrag				
Mkr	Prognos	Budget		
	2017	2018	2019	2020
Skatteintäkter	6 328	6 425	6 547	6 721
Del- och slutavräkning	-36	-23		

Summa skatteintäkter	6 292	6 402	6 547	6 721
Inkomstutjämning	658	688	706	726
Kostnadsutjämning	265	283	293	303
Strukturbidrag	163	163	163	163
Regleringsavgift	-100	-76	-76	-91
Läkemedel	692	732	769	807
Generellt statsbidrag	39	38	27	15
Summa statsbidrag och utjämning	1 717	1 828	1 882	1 923
Summa skatt, statsbidrag och utjämning	8 009	8 230	8 429	8 644
Förändring procent:				
Skatteintäkter	3,2	1,7	2,3	2,7
Statsbidrag, utjämning	2,0	6,5	3,0	2,2
Skatt, statsbidrag, utjämning	2,9	2,8	2,4	2,6

Hälso- och sjukvård			
Mkr	Budget		

	2018	2019	2020
Anslag året innan	7 288,3	7 744,8	7 870,6
Prisuppräknning	227,7	187,7	286,9
Satsningar	195,4	32,1	26,1
Ökning av Centerpartiet	35,0	2,0	2,0
Avdrag	-1,6	-96,0	-133,0
Ökat Sparkrav			
Regionbidrag	7 744,8	7 870,6	8 052,6

Ramförändringar			
Mkr	Budget		
	2018	2019	2020
Resultat enligt Finansplan 2017-2019 inklusive			
verksamhetens underskott	224	169	173
Förändring:			
Skatteintäkter	-64	-65	-54
Statsbidrag och utjämning	63	61	61
Statsbidrag läkemedel			
Pensioner	-24	35	25
Index löner och priser	1	8	4
Avskrivningar			
Finansiella intäkter	2	5	9
Finansiella kostnader (pensioner)	-3	22	13
Kollektivtrafik	-5	-5	-25
Hälso- o sjukvård	-2	-5	-5
Resultat 2018-2020	192	225	201

Investeringar			
Mkr	Budget		
	2018	2019	2020
Beslutsram:			
Överfört från 2017	258		
Investeringar inkl externa hyresgäster	818	258	270
Ökning av Centernpartiet	15	15	15
Investeringar, finansiella	1	1	1
Total beslutsram	1 092	274	286
Likviditetsram	669	555	516
Centerns förslag	684	570	531

Regionbidrag			
Mkr	Budget		
	2018	2019	2020
Hälsa- och sjukvård	7 744,8	7 870,6	8 052,6
Regionalutveckling inkl kultur och trafik	350,2	359,0	391,9
Politisk verksamhet	44,8	45,8	47,0
Summa	8 139,8	8 275,4	8 491,5

Regionalutveckling inkl kultur och trafik			
Mkr	Budget		
	2018	2019	2020
Anslag året innan	351,7	350,2	359,0
Prisuppräknning	9,5	7,8	12,9
<i>Satsningar</i>			
Kultur	3,9	1,0	
Trafik	5,1		20,0
<i>Avdrag</i>			
Omstrukturering Grans Naturbruk	-20,0		
Regionbidrag	350,2	359,0	391,9
Politisk verksamhet			
Mkr	Budget		
	2018	2019	2020
Anslag året innan	47,2	44,8	45,8
Prisuppräknning	1,0	1,0	1,2
<i>Satsningar</i>			
Minskning av Centerpartiet	-1,0		
<i>Avdrag</i>	-2,4		
Regionbidrag	44,8	45,8	47,0

Resultatbudget/prognos			
Mkr	Budget		
	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	1 165	1 163	1 163
Verksamhetens kostnader	-9 047	-9 168	-9 385
Avskrivningar	-258	-270	-270
Verksamhetens nettokostnad	-8 140	-8 275	-8 492
Skatteintäkter	6 402	6 547	6 721
Generella statsbidrag och utjämning	1 828	1 882	1 923
Resultat före finansiella poster	90	154	152
Finansiella intäkter	147	117	128
Finansiella kostnader	-79	-82	-117
Resultat	158	189	163
Förändring procent			
Verksamhetens nettokostnad	4,3	1,7	2,6
Skatt, generella statsbidrag och utjämning	2,8	2,4	2,6
Resultatkrav 2%, mkr	165	169	173
Enligt budget	1,9 %	2,2 %	1,9 %
Finansieringsbudget			
Mkr	Budget		
	2018	2019	2020
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	158	189	163
Justering för			
- Avskrivningar	258	270	270
- Gjorda avsättningar/långfristiga skulder	345	315	412
- lanspråktragna avsättningar/långfristiga skulder	-71	-79	-84

- Pensionsfond (Kortfristiga placeringar)	-419	-241	-217
- Ökn/minsk kortfristiga fordringar	10	-47	-24
- Ökn/minsk kortfristiga skulder			
Verksamhetens netto	281	407	520
Investeringar			
Finansiella investeringar	-1	-1	-1
Försäljningar			
Materiella investeringar	-683	-569	-530
Investeringsnetto	-684	-570	-531
Ökn/minsk långfristiga fordringar	1	1	1
Förändring likvida medel	-402	-162	-10
Likvida medel vid årets början	1315	913	751
Likvida medel vid årets slut	913	751	741

Resultat 2018-2020			
Mkr	Budget		
	2018	2019	2020
Resultat exklusive verksamhetens underskott	359	293	163
Verksamhetens överskott	-201	-104	0
Ramminskning och krav på besparing			
Verksamhetens nettounderskott	-201	-104	0
Resultat inklusive verksamhetens underskott	158	189	163

